

УКРАЇНА

(19) UA

(11) 126875

(13) C2

(51) МПК

H01L 43/06 (2006.01)

G01R 33/07 (2006.01)

НАЦІОНАЛЬНИЙ ОРГАН
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ
ДЕРЖАВНА ОРГАНІЗАЦІЯ
"УКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ОФІС ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ ТА ІННОВАЦІЙ"

(12) ОПИС ДО ПАТЕНТУ НА ВИНАХІД

(21) Номер заявки: а 2021 00836

(22) Дата подання заявки: 22.02.2021

(24) Дата, з якої є чинними права інтелектуальної власності:

(41) Публікація відомостей 25.08.2022, Бюл.№ 34 про заявку:

(46) Публікація відомостей 15.02.2023, Бюл.№ 7 про державну реєстрацію:

(72) Винахідник(и):

Осадчук Олександр Володимирович (UA),

Мартинюк Володимир Валерійович (UA),
Осадчук Ярослав Олександрович (UA)

(73) Володілець (володільці):

ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ

ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ,

вул. Хмельницьке шосе, 95, м. Вінниця,
21021 (UA)

(56) Перелік документів, взятих до уваги експертизою:

UA 62367 U, 25.08.2011

UA 61609 U, 25.07.2011

UA 59007 U, 26.04.2011

UA 66286 U, 26.11.2011

SU 664130 A, 25.05.1979

SU 1413566 A2, 30.07.1988

US 5659249 A, 19.08.1997

US 5896028 A, 20.04.1999

JP S51113469 U, 28.09.1983

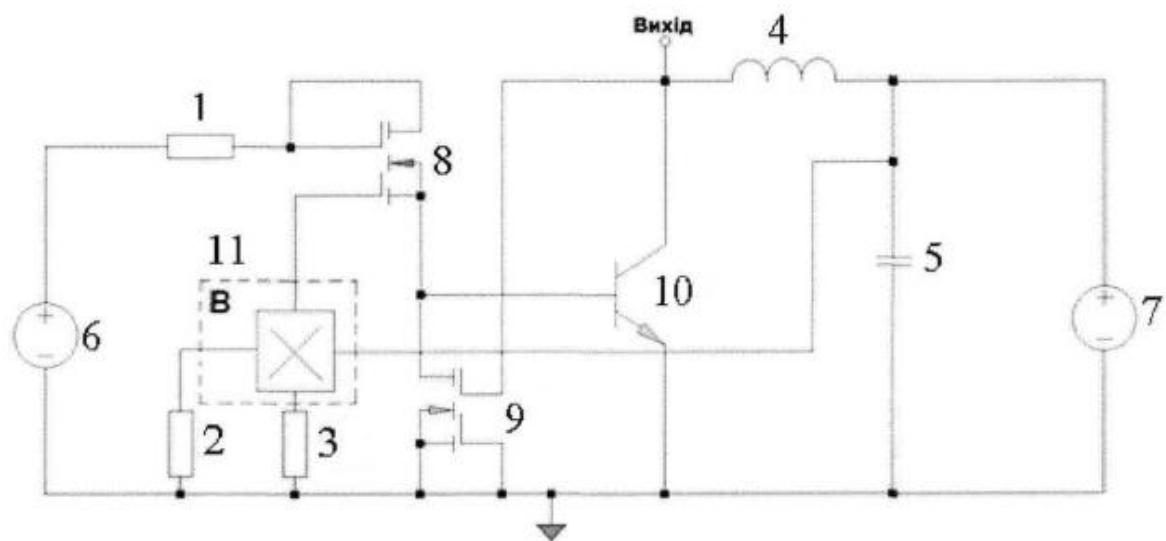
DE 2415080 A1, 02.10.1975

(54) ЧАСТОТНИЙ ВИМІРЮВАЧ ІНДУКЦІЇ МАГНІТНОГО ПОЛЯ НА ОСНОВІ ДАВАЧА ХОЛЛА

(57) Реферат:

Винахід належить до області контролально-вимірювальної техніки і може бути використаний як датчик виміру магнітної індукції в різноманітних пристроях автоматичного керування технологічними процесами. Частотний вимірювач індукції магнітного поля на основі давача Холла містить елемент Холла, два польових транзистори, три резистори, біполярний транзистор, перше та друге джерело постійної напруги, ємність та індуктивність. Технічним результатом винаходу є можливість перетворення на високих струмах індукції в частоту, що приводить до розширення функціональних можливостей та спрощення конструкції.

UA 126875 C2

Винахід належить до області контрольно-вимірювальної техніки і може бути використаний як датчик виміру магнітної індукції в різноманітних пристроях автоматичного керування технологічними процесами.

Відомий вимірювач магнітного поля на основі магніточутливого діода [див. Бараночников М.Л. Микромагнитоелектроника. Т. I. - М.: ДМК Пресс, 2001. - С. 60-61, рис. 2.64, в], який містить магніточутливий діод, джерело живлення та резистор, причому перший і полюс джерела живлення з'єднаний із першим виводом резистора, другий вивід якого утворює першу вихідну клему та підключений до першого виводу магніточутливого діода, другий вивід якого об'єднаний із другим полюсом джерела живлення у загальну шину, до якої підключена друга вихідна клема.

Недоліком такого пристрою є його недостатня чутливість і точність виміру. Це пов'язано з тим, що при малих магнітних полях зміна напруги на магніточутливому діоді є незначною.

Найбільш близьким технічним рішенням до даного винаходу можна вважати вимірювач магнітного поля з частотним виходом [див. патент України № 62367, МПК H01L 43/00, 2011, бюл. № 16], який містить сім резисторів, три ємності, три біполярних транзистори, загальну шину, дві вихідні клеми, магніточутливий діод та джерело живлення, причому перший полюс джерела живлення з'єднаний із першим виводом першого резистора, другий вивід якого підключений до першого виводу магніточутливого діода, перший вивід другого резистора з'єднаний із другим виводом магніточутливого діода, перший вивід третього резистора з'єднаний із другим виводом першого резистора та першим виводом магніточутливого діода, другий вивід третього резистора підключений до бази першого біполярного транзистора, емітер якого з'єднаний з першим виводом четвертого резистора та першою ємністю, другі виводи яких підключенні до емітера другого біполярного транзистора, колектор першого біполярного транзистора з'єднаний з першим виводом п'ятого резистора, емітером третього біполярного транзистора і першим виводом другої ємності та утворює першу вихідну клему, другий вивід другої ємності з'єднаний із першим виводом сьомого резистора та базою третього біполярного транзистора, колектор якого з'єднаний із першим виводом першого резистора, другим виводом сьомого резистора, першим виводом третьої ємності та першим полюсом джерела живлення, другий вивід п'ятого резистора з'єднаний із першим виводом шостого резистора та базою другого біполярного транзистора, колектор якого з'єднаний із другими виводами другого та шостого резисторів, другим виводом третьої ємності та другим полюсом джерела живлення, які утворюють загальну шину, до якої підключена друга вихідна клема.

Недоліком такого пристрою є обмежені функціональні можливості, так як відсутня можливість роботи на великих струмах та складність конструкції.

В основу винаходу поставлена задача створення частотного вимірювача індукції магнітного поля на основі давача Холла, в якому за рахунок зміни конструкції, а саме введення нових елементів та зв'язків досягається можливість перетворення на високих струмах індукції в частоту, що приводить до розширення функціональних можливостей пристрою, крім того спрощується конструкція.

Поставлена задача вирішується тим, що у частотний вимірювач індукції магнітного поля на основі давача Холла, що містить три резистори, біполярний транзистор, перше джерело постійної напруги, перший полюс якого з'єднано з ємністю, згідно з формуллою винаходу, введено елемент Холла, два польових транзистори, друге джерело постійної напруги та індуктивність, вивід якої з'єднано з першим полюсом першого джерела постійної напруги, другий вивід індуктивності з'єднано з колектором біполярного транзистора та першим затвором другого польового транзистора, стік якого з'єднано з витоком першого польового транзистора та базою біполярного транзистора, крім того виток другого польового транзистора з'єднано з емітером біполярного транзистора, ємністю, другим полюсом першого джерела постійної напруги, першим виводом третього резистора, першим виводом другого резистора та другим полюсом другого джерела постійної напруги, причому другий вивід третього резистора з'єднано з четвертим виводом елемента Холла, крім того другий вивід другого резистора з'єднано з першим виводом елемента Холла, третій вивід елемента Холла з'єднано з першим затвором першого польового транзистора, стік якого з'єднано з другим затвором другого польового транзистора та першим виводом першого резистора, другий вивід якого з'єднано з першим полюсом другого джерела постійної напруги, причому другий вивід елемента Холла з'єднано з першим полюсом першого джерела постійної напруги.

На кресленні наведено схему частотного вимірювача індукції магнітного поля на основі давача Холла.

Пристрій містить елемент Холла 11, польові транзистори 8 та 9, резистори 1, 2 та 3, біполярний транзистор 10, друге джерело постійної напруги 6 та перше джерело постійної напруги 7, перший полюс якого з'єднано з ємністю 5, крім того індуктивність 4, вивід якої

з'єднано з першим полюсом першого джерела постійної напруги 7, другий вивід індуктивності 4 з'єднано з колектором біполярного транзистора 10 та першим затвором другого польового транзистора 9, стік якого з'єднано з витоком першого польового транзистора 8 та з базою біполярного транзистора 10, крім того виток другого польового транзистора 9 з'єднано з емітером біполярного транзистора 10, ємністю 5, другим полюсом першого джерела постійної напруги 7, першим виводом третього резистора 3, першим виводом другого резистора 2 та другим полюсом другого джерела постійної напруги 6, причому другий вивід третього резистора 3 з'єднано з четвертим виводом елемента Холла 11, крім того другий вивід другого резистора 2 з'єднано з першим виводом елемента Холла 11, третій вивід елемента Холла 11 з'єднано з першим затвором першого польового транзистора 8, стік якого з'єднано з другим затвором другого польового транзистора 9 та першим виводом первого резистора 1, другий вивід якого з'єднано з першим полюсом другого джерела постійної напруги 6, причому другий вивід елемента Холла 11 з'єднано з першим полюсом першого джерела постійної напруги 7.

Причому, датчик Холла виконаний на основі нанокомпозитного матеріалу μ -метоксо(купрум(II), бісмут(III)) ацетилацетонату (I), такого складу: $Cu_3Bi(AA)_4(OCH_3)_5$, де $AA = H_3C-C(O)-CH_2-C(O)-CH_3$.

Частотний вимірювач індукції магнітного поля на основі давача Холла працює таким чином. В початковий момент часу магнітне поле не діє на магніточутливий датчик Холла 11. Джерело постійного джерела живлення 6 задає режим живлення датчика Холла 11. Підвищеннем напруги першого джерела постійної напруги 7 досягається така її величина, що на електродах першого та другого затворів первого польового транзистора 8, стоку та другого затвору другого польового транзистора 9 та колектора біполярного транзистора 10 виникає від'ємний опір, який приводить до виникнення електричних коливань в контурі, що утворений паралельним включенням повного опору з ємністю складовою на електродах первого та другого затворів первого польового транзистора 8, стоку та другого затвору другого польового транзистора 9 та колектора біполярного транзистора 10 з індуктивністю 4. Магніточутливий датчик Холла 11, другий резистор 2 та третій резистор 3 утворюють дільник напруги, який разом з другим джерелом постійної напруги 6 та першим резистором 1 здійснюють електричне живлення первого та другого польових транзисторів 8, 9 та біполярного 10, а ємність 5 запобігає проходженням змінного струму через перше джерело постійної напруги 7. При наступній дії магнітного поля на магніточутливий датчик Холла 11 змінюється ємнісна складова повного опору на електродах первого та другого затворів первого польового транзистора 8, стоку та другого затвору другого польового транзистора 9 та колектора біполярного транзистора 10, що викликає ефективну зміну частоти коливального контуру.

35

ФОРМУЛА ВИНАХОДУ

Частотний вимірювач індукції магнітного поля на основі давача Холла, що містить три резистори, біполярний транзистор, перше джерело постійної напруги, перший полюс якого з'єднано з ємністю, який **відрізняється** тим, що в нього введено елемент Холла, два польових транзистори, друге джерело постійної напруги та індуктивність, вивід якої з'єднано з першим полюсом первого джерела постійної напруги, другий вивід індуктивності з'єднано з колектором біполярного транзистора та першим затвором другого польового транзистора, стік якого з'єднано з витоком первого польового транзистора та базою біполярного транзистора, крім того виток другого польового транзистора з'єднано з емітером біполярного транзистора, ємністю, другим полюсом первого джерела постійної напруги, першим виводом третього резистора, першим виводом другого резистора та другим полюсом другого джерела постійної напруги, причому другий вивід третього резистора з'єднано з четвертим виводом елемента Холла, крім того другий вивід другого резистора з'єднано з першим виводом елемента Холла, третій вивід елемента Холла з'єднано з першим затвором первого польового транзистора, стік якого з'єднано з другим затвором другого польового транзистора та першим виводом первого резистора, другий вивід якого з'єднано з першим полюсом другого джерела постійної напруги, причому другий вивід елемента Холла з'єднано з першим полюсом первого джерела постійної напруги.

